UUTISET

Veronmaksajat laskevat sopeutustarpeeksi 2-3 miljardia euroa

Pääministeri Jyrki Katainen (kok.) sanoo kiristysten koettelevan kaikkia suomalaisia.

Valtion menojen sopeutustarve on kaksi tai kolme miljardia, Veronmaksajien keskusliitto laskee.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) osoittaa suurituloisille muita isompaa lisälaskua.

Katainen esiintyi keskiviikkona verotapahtumassa Helsingissä. Hän ei avannut sopeutustarpeen suuruutta tai kohteita. Budjettikehyksistä päätetään ensi torstaina.

”Talouden tasapainottamisessa taakan on kohdistuttava suomalaisten maksukyvyn mukaan,” Katainen linjasi.

Eläkelinjauksia ennen torstaita

Katainen ennakoi kipeitä ratkaisuja, jotka koskettavat kaikkia suomalaisia. Työmarkkinajärjestöiltä hän odottaa linjauksia työurista ja työvoiman saannista vielä ennen torstaita.

Kataisen mukaan työmarkkinajärjestöjen käsissä ovat keinot, joilla talouden voisi tasapainottaa. Hän on optimisti neuvotteluista esimerkiksi alimmasta eläkeiästä.

”Mitä uskottavammat rakenneuudistukset aikaansaadaan, sitä pienempiä ovat veronleikkaukset ja veronkorotukset”, Katainen totesi.

Toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** Veronmaksajien keskusliitosta suhtautuu varauksella rikkaimpien verotuksen kiristämiseen, solidaarisuusveroon.

”En halua enää yli 60 prosentin marginaaliveroja.”

Pääministeri Katainen on Lehtisen kanssa samaa mieltä siitä, että verotuksen pitää olla rakenteeltaan oikeudenmukaista. Talouden kasvua ei saa yltiöpäisyydellä tukahduttaa.

”Mieluummin lisää veroja tuontituotteille kuin työhön ja työllistymiseen liittyviä verojen korotuksia”, Katainen linjasi.

Prosentin lisä-alv toisi 700 miljoonaa

Ansiotulojen verotusta ei Lehtisen mukaan saa kiristää pieni- ja keskituloisilla varsinkaan. Katsomista voisi löytyä ansiotulojen ja pääomatulojen verotuksen suurissa eroissa.

Arvonlisäveroa (alv) Lehtinen korottaisi yhdellä prosenttiyksiköllä kautta linjan. Tämä tuottaisi 700 miljoonaa euroa. Alv kohdistuu sekä tuontitavaroihin että kotimaan tuotteisiin yhtä lailla.

”Tämä on tärkeää kamppailtaessa kauppataseen ongelmien kanssa”, Lehtinen sanoo.

Suomen kauppatase kääntyi alijäämäiseksi ensi kertaa vuosikymmeniin.

Alijäämäisyyden uskotaan jatkuvan lähivuosina.

Kuntien valtionosuuksissa Lehtinen viilaisi indeksitarkistuksia, mikä tuottaisi valtion kassaan jokusen sata miljoonaa euroa. Yritystuista voitaisiin hänestä osa ottaa säästölistalle.

Alkoholin, makeisten ja sokerin valmisteveroja Lehtinen on valmis lisäämään maltilla. Sähköverossa pienikin korotus lisää valtion verotuloja sata miljoonaa euroa.

Listansa Lehtinen perustaa pitkälti alivaltiosihteeri **Matti Hetemäen** työryhmän esityksiin. Hän oli itse mukana työryhmässä.

JUHANI VIITALA

Maatalouden tuista aiotaan karsia ympäristölle haitalliset

Energiaveron palautus saattaa olla liipaisimella

Eri ministeriöt kertonevat syksyllä, mitkä Suomessa maksettavista elinkeinoihin ja kulutukseen kohdistuvista tuista saattavat olla nykymuodossaan haitallisia ympäristölle.

Istuvan hallituksen ohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi, että ympäristölle haitallisia tukia vähennetään ja niihin käytettyjä euroja suunnataan ympäristön kannalta kestävämpiin kohteisiin.

Myös maatalouden ja maaseudun tuet käydään tarkasti läpi. Maataloudelle maksetaan Suomessa ainakin 52:ta eri tukea ja korvausta, kertoo ympäristöjohtaja **Veikko Marttila** maa- ja metsätalousministeriön luonnonvarayksiköstä.

Siitä ei tällä hetkellä ole vielä alustavaakaan tietoa, mitkä esimerkiksi maatalouden tuista katsottaisiin ympäristölle niin haitallisiksi, että niistä pitäisi luopua.

”Jokaisella tuella on jokin tehtävä. Niillä voi olla myös sellaisia vaikutuksia, joita ei ole ehditty korjata muilla tuilla tai toimenpiteillä.”

Ympäristölle haitallisia tukia ja veroja käsiteltiin keskiviikkona vihreiden ja SDP:n järjestämässä seminaarissa Eduskunnan Pikkuparlamentissa.

JAANA KANKAANPÄÄ

Maatiloille maksettu energiaveron palautus saatetaan katsoa ympäristölle haitalliseksi tueksi, sillä se kohdistuu fossiilisten polttoaineiden kulutukseen. MTK pitää johtopäätöstä virheellisenä.

Energiaveron palautus olisi ”helppo” lakkauttaa

Vaikka yhtäkään tukea ei keskiviikon tilaisuudessa vielä mainittukaan lakkautettavaksi, pientä vinkkiä antaa valtiovarainministeriön finanssineuvoksen **Outi Honkatukian** toteamus.

Honkatukian mukaan monien tukien takana on joko kansallista tai EU-tason lainsäädäntöä. Muutosten tekeminen niihin on hidasta.

Maatalouden energiaveron palautus olisi sen sijaan ”helppo” lopettaa.

Honkatukia niputtaa myös maatalouden tuotantotuet haitallisten tukien listalle.

”Tuotantoa lisäävät tuet pahentavat teollisuusmaiden ylituotantoa, jota puretaan vientitukien avulla kehitysmaihin.”

Erityisesti tähtäimessä liikenteen ja energian tuet

Erityisesti haitallisia tukia metsästetään kuitenkin liikenteen ja fossiilisten polttoaineiden nauttimista tuista.

Kansainvälisen energiajärjestön IEA:n arvioiden mukaan fossiilisten polttoaineiden tuotantoa ja kulutusta edistetään maailmanlaajuisesti jopa 560 miljardilla eurolla vuodessa. Tuesta yli puolet kohdistuu kulutukseen.

Tuen suuruutta korostaa sekin, että samaan aikaan uusiutuvan energian kulutusta tuettiin 53 miljardilla eurolla.

Välillisesti polttoaineen kulutukseen kohdistuvaa tukea ovat Suomessa muun muassa kilometrikorvaukset ja muut henkilöautoliikennettä tukevat järjestelmät, kuten pysäköintietu.

Työnantaja voi kustantaa työntekijälle pysäköintipaikan ilman, että sitä huomioidaan lainkaan verotuksessa. Pääkaupunkiseudulla etu on vähimmillääkin 30 euroa kuukaudessa.

”Tämä kertoo siitä, miten suomalainen yhteiskunta on rakennettu henkilöauton varaan. Jos 500 000 suomalaista käyttäisi pysäköintietua hyväkseen, tuki ylittäisi kaikki Suomessa joukkoliikenteelle maksettavat tuet huimasti”, toteaa neuvotteleva virkamies **Saara Jääskeläinen** liikenne- ja viestintäministeriöstä.

JUHANI REKU

MTK: Energiatuki ei lisää polttoaineen käyttöä

MTK:n mukaan maatiloille myönnettyä energiaveron palautusta ei pidä lakkauttaa. Järjestelmä on keskeinen tilakohtainen keino alentaa maatalouden kustannuksia.

Maatalouslinjan johtaja **Seppo Aaltonen** muistuttaa, ettei nousevia energiakustannuksia ole saatu siirrettyä tuottajahintoihin. ”On erittäin epätodennäköistä, että maataloudessa tuhlattaisiin energiaa sen vuoksi, että energiaveroa palautetaan maatalouden kustannusten hillitsemiseksi.”

Sitä Aaltonen ei kiellä, etteikö tarvittaisi konkreettisia keinoja, joilla maatilojen energiankulutusta voitaisiin tehokkaasti vähentää.

”Sama koskee myös muuta tuotannollista toimintaa.”

Valtiovarainministeriön finanssineuvoksen **Outi Honkatukian** näkemys maatalouden tuotantotukien vahingollisuudesta perustuu Aaltosen mukaan vanhentuneeseen käsitykseen. Enää ne eivät lisää ylituotantoa, joka purettaisiin vientituilla kehitysmaihin.

”Esimerkiksi EU:ssa ylituotanto on useimmissa tuotteissa historiaa.”

Tällä hetkellä tärkeintä olisi Aaltosen mukaan huolehtia eurooppalaisen maatalouden kilpailukyvystä. Eurooppalainen maatalous voisi näin kestävillä tuotantomenetelmillä täyttämään omalta osalta velvollisuutensa globaalin ruoantuotannon lisäystarpeesta.

JUHANI REKU

Katainen: Ruuan arvonlisävero on vain yksi asia pöydällä

Alv-korotus nostaisi ruuan hintaa 10 prosenttia

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) kiistää, että hallituksessa olisi pitkälle meneviä suunnitelmia ruuan arvonlisäveron nostamisesta nykyisestä 13 prosentista 17 prosenttiin.

Hän kommentoi asiaa MTV3:n Huomenta Suomi -ohjelmassa torstaina.

Maaseudun Tulevaisuus kertoi suunnitelmista nostaa ruokaveroa jo viime maanantaina, kun europarlamentaarikko **Carl Haglund** (r.) kirjoitti asiasta viime perjantain Hufvudstadsbladetin kolumnissa. Helsingin Sanomat nosti asian esille eilen torstaina.

Kataisen mukaan mitään veronkorotus- tai menoleikkauskohteita ei ole vielä yksilöity.

”Olemme sopineet hallituksessa, että pidetään kaikki tavarat pöydällä eikä jaeta niitä ennen neuvotteluja. Yhden verolajin kohdalta pitkälle meneviä suunnitelmia tai päätöksiä ei ole tehty. Kehyspäätösten ympärillä on aina tavattomasti huhuja, pitää pitää pää kylmänä”, Katainen sanoi.

JAANA KANKAANPÄÄ

Kaupassa myytävästä ruuasta peritään arvonlisäveroa 13 prosenttia. Veron kohottamista 17 prosenttiin suunnitellaan.

SDP on vastustanut alv:n nostoa. Toisaalta SDP vastusti aikanaan ruuan alv:n alentamista, joten heille sen korottaminen ei olisi suuri ongelma, kokoomuslähde kertoi Helsingin Sanomille.

SDP:n mukaan asiaa on harkittu, mutta päätöksiä ei vielä ole tehty.

Ruuan alv:n nosto lisäisi valtion verotuloja vuosittain 500 miljoonalla eurolla.

Ruoan alv alennettiin 17:sta 12 prosenttiin vuonna 2007 keskustan ja kokoomuksen johtamassa hallituksessa. Vuonna 2009 kaupparuuan alv nostettiin 13 prosenttiin, ja ravintolaruuan verotusta laskettiin 22 prosentista 13:een.

EU-maiden alv-keskiarvo 5,5 prosenttia

15 EU-maan ruuan alv-keskiarvo on 5,5 prosenttia.

Päivittäistavarakaupan toimitusjohtajan **Osmo Laineen** mukaan Suomen elintarvikkeiden kokonaisveroaste on EU-maiden korkeimpia.

”Lisäksi ruualle on muita kustannuspaineita. Elintarviketeollisuusliitto arvioi kustannusten nousun jatkuvan 4,7 prosentin vauhdilla. Kun tähän lisätään kaupan kustannuspaineet, elintarvikkeiden kuluttajahinnat uhkaavat nousta yli 10 prosenttia.”

”Euroopassa, jossa ruokaa arvostetaan, on elintarvikkeiden alhainen tasavero nähty tärkeäksi myös vähätuloisen väestön hyvinvoinnille”, Laine sanoo.

JOUKO KYYTSÖNEN

Pienet ruokayritykset kaipaavat lakineuvoja

Pienet ja keskisuuret elintarvikeyritykset tarvitsevat runsaasti neuvontaa selviytyäkseen niitä koskevan lainsäädännön kiemuroista.

Erityisesti ongelma koskettaa kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Pk-yritysten tilannetta voitaisiin kohentaa neuvontaa kehittämällä, ehdottaa pienten elintarvikeyritysten tuntoja selvittänyt ryhmäpäällikkö **Marjatta Rahkio** Lihateollisuuden tutkimuskeskuksesta.

Rahkion selvitys oli maa- ja metsätalousministeriön ja maaseutuverkoston tilaama.

Tällä hetkellä yrittäjät näkevät tärkeimmiksi neuvojikseen valvontaa tekevät viranomaiset.

Vaikka neuvonta osaltaan kuuluukin viranomaisten tehtäviin, muiden velvollisuuksien ohella viranomaisten resurssit eivät tahdo riittää täyttämään pk-yritysten neuvonnan tarvetta.

Epäkohdan korjaamiseksi Rahkion laatimassa selvityksessä ehdotetaan elintarvikealan omien järjestöjen neuvojille ja muille hankeneuvojille yhtenäistä elintarvikelainsäädännön koulutusta. Koulutus sisältäisi myös lainsäädännön tulkintaa, esimerkiksi ala-, tuoteryhmä- tai yrityskohtaisten hyvän käytännön ohjeiden laadintaa.

Pk-yritysten tilannetta voitaisiin kohentaa neuvontaa kehittämällä.

Yrittäjät näkevät tärkeimmiksi neuvojikseen valvontaa tekevät viranomaiset.

Koulutuksessa keskeiseksi asiaksi tulisi nostaa riskiperusteisuus.

Myös neuvonnan alueellisesta kattavuudesta pitäisi selvityksen mukaan huolehtia.

MT